

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 341

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΥΔΑΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΑΡΘΡΩΝ

Άρθρο

1. Συνοπτικός τίτλος
2. Ερμηνεία
3. Περιέλευση ιδιοκτησίας ύδατος στην Κυβέρνηση
4. Εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου σε σχέση με αποθήκευση, κλπ., ύδατος
- 4Α. 5 του 89(Ι) του 1999. Όργανα διαχείρισης.
5. Καθορισμός υδατικών έργων και ανάληψη υφιστάμενων
- 5Α. Ειδικές διατάξεις
- 5Β. Ιεραρχική προσφυγή
6. Υδατικοί Επίτροποι καταγράφουν υδατικά δικαιώματα
7. Εγγραφή αγωγών ύδατος
8. Εξουσία εξαναγκασμού παράστασης μαρτύρων
9. Κατάθεση Μητρώου στον Έπαρχο
10. Εξουσία ένστασης κατά του Μητρώου
11. Ακρόαση της ένστασης
12. Δεσμευτικότητα του Μητρώου
13. Ορισμένες εξουσίες του Διευθυντή Ανάπτυξης Υδάτων και επακόλουθη ενέργεια
14. Ικανοποίηση υδατικών δικαιωμάτων
15. Προδιαγραφή καταρτίζεται από Υδατικούς Επιτρόπους
16. Διατάξεις που εφαρμόζονται στην Προδιαγραφή
- 16Α. Πρόσθετοι κατάλογοι
17. Απαλλοτρίωση και επίταξη σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου που ισχύει εκάστοτε
18. Έργο διευκόλυνσης
19. Αναθεώρηση δικαιωμάτων ή χρεώσεων
20. Προτεραιότητα δικαιωμάτων ή τελών
21. Είσπραξη δικαιωμάτων ή τελών
22. Εξουσία επίταξης εργασίας σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.
23. Αδικήματα και ποινές
- 23Α. Παρεμπόπτοντα διατάγματα
24. Κανονισμοί
- 24Α. Κατάθεση Κανονισμών στη Βουλή
25. Δικαίωμα λήψης πόσιμου νερού από ποταμό, κλπ
26. Επιφύλαξη

ΠΡΟΝΟΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΕΛΕΥΣΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΥΔΑΤΩΝ, ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΑΛΛΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΥΤΑ

- Συνοπτικός τίτλος. 1. Ο Νόμος αυτός αναφέρεται ως ο Περί Κυβερνητικών Υδατικών Έργων Νόμος.
- 1949 Κεφ. 341
129 του 1968
51 του 1972
1 του 1977
50(Ι) του 1994
1(Ι) του 1996
57(Ι) του 1999
89(Ι) του 1999
71(Ι) του 2005.

Ερμηνεία. 2. Στο Νόμο αυτό —

- 2(α) του 89(Ι) του 1999. «απόβλητα» σημαίνει όλα τα υγρά οικιακά λύματα ή/και βιομηχανικά απόβλητα τα οποία απορρίπτονται σε κυβερνητικό σταθμό επεξεργασίας οικιακών λυμάτων ή/και βιομηχανικών αποβλήτων·
- "γη" περιλαμβάνει γη (με τα δικαιώματα βοσκής πάνω στη γη αυτή) οικοδομές, δένδρα, δουλείες, σοδειές και ύδατα ή υδατικά δικαιώματα άλλα από τα ύδατα ή υδατικά δικαιώματα που θεωρούνται απόλυτη ιδιοκτησία της Κυβέρνησης βάσει του Νόμου αυτού.
- 2 του 1/77. "Διευθυντής" σημαίνει το Διευθυντή του Τμήματος Ανάπτυξης Υδάτων του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και περιλαμβάνει οποιοδήποτε υπάλληλο του Τμήματος Ανάπτυξης Υδάτων κατάλληλα εξουσιοδοτημένο από το Διευθυντή για το σκοπό αυτό.
- 2 του 129/68. "ενδιαφερόμενο πρόσωπο" έχει, προκειμένου για απαλλοτριώση, την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 2(1) του περί Απαλλοτριώσεως Ιδιοκτησίας Νόμου του 1962 και προκειμένου για επιτάξεις από το άρθρο 2(1) του περί Επιτάξεως Ιδιοκτησίας Νόμου του 1962.
- 15 του 1962.
21 του 1962.
50 του 1966. "Επαρχος" σημαίνει τον Έπαρχο της επαρχίας εντός της οποίας υδατικά έργα κατασκευάζονται ή πρόκειται να κατασκευαστούν και όπου βρίσκεται γη που απαλλοτριώθηκε ή πρόκειται να απαλλοτριωθεί.
- 2 του 129/68. "Επιτροπή" σημαίνει Επιτροπή που εγκαθιδρύεται δυνάμει του άρθρου 4Α.
- 2 του 1 του 1977. "περιοχή υδροδότησης" σημαίνει την περιοχή η οποία περιέχει όλους τους υδάτινους πόρους οι οποίοι τροφοδοτούν την ωφελούμενη περιοχή.
- "πρόσωπο" περιλαμβάνει ένωση προσώπων, με ή χωρίς νομική προσωπικότητα, και οποιοδήποτε εκκλησιαστικό ή ευλαβές ίδρυμα.
- 2(β) του 89(Ι) του 1999. "υδατικά έργα" περιλαμβάνουν όλα τα πηγάδια, διατρήσεις, υδαταποθήκες, φράγματα, υδροφράγματα δεξαμενές, στέρνες, σήραγγες, λεκάνες διύλισης, οχετούς, υδραγωγεία, μονάδες επεξεργασίας νερού, σταθμούς αφαλάτωσης νερού, σταθμούς επεξεργασίας οικιακών λυμάτων ή/και βιομηχανικών αποβλήτων, αγωγούς, σωλήνες, βρύσες, οχετούς διαρροής, βαλβίδες, αντλίες, υδρορροές, μηχανές, και όλες τις άλλες κατασκευές ή εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται ή κατασκευάζονται για την αποθήκευση, διοχέτευση, προμήθεια, διανομή, μέτρηση ή ρύθμιση ύδατος ή για και σε σχέση με εμπλουτισμό υδροφόρων στρωμάτων, αποστράγγιση γαιών, και προστασία γαιών από πλημμύρες, μολύνσεις ή διαβρώσεις, οι οποίες χρησιμοποιούνται με τον τρόπο αυτό ή έχουν κατασκευαστεί από ή για λογαριασμό της Κυβέρνησης βάσει του Νόμου αυτού.
- 2 του 129/68. "ύδωρ" σημαίνει ύδωρ για το οποίο γίνεται πρόνοια στο άρθρο 3 του Νόμου αυτού.
- 2 του 1/77. "ωφελούμενη περιοχή" σημαίνει την περιοχή που ωφελείται από την κατασκευή κάποιου υδατικού έργου.
- Περίελευση ιδιοκτησίας ύδατος στην Κυβέρνηση. **3.—(1) Παρά ο,τιδήποτε αντίθετο περιέχεται σε οποιοδήποτε άλλο Νόμο που βρίσκεται τώρα σε ισχύ στη Δημοκρατία —**
- (α) όλα τα υπόγεια ύδατα (περιλαμβανόμενων δευτέρων υδάτων) για τα οποία δεν έχουν μέχρι τώρα ληφθεί μέτρα που να καθιστούν δυνατό τα ύδατα αυτά να έλθουν ή αχθούν στην επιφάνεια ή να ρέουν στην επιφάνεια· και
- (β) όλα τα ύδατα που ρέουν ανεκμετάλλευτα από ποταμό, πηγή, πηδάκα ή

υδρορρόη· και

(γ) όλα τα άλλα ανεκμετάλλευτα ύδατα, και

- 3 του 89(Ι) του 1999. (δ) όλα τα ύδατα που προέρχονται από κυβερνητικές μονάδες επεξεργασίας νερού, κυβερνητικούς σταθμούς αφαλάτωσης νερού και κυβερνητικούς σταθμούς επεξεργασίας οικιακών λυμάτων ή/και βιομηχανικών αποβλήτων,

θεωρούνται απόλυτη ιδιοκτησία της Κυβέρνησης, και κανένα πρόσωπο δεν λαμβάνει ή αξιοποιεί ή παίρνει μέτρα για να αξιοποιήσει τα ύδατα αυτά χωρίς να λάβει προηγουμένως τη γραπτή άδεια του Επάρχου:

- Κεφ. 351.
3(α) του 129/68.
32 του 1964.
35 του 1965. Νοείται ότι καμιά άδεια βάσει του εδαφίου αυτού δεν απαιτείται σε σχέση με ύδατα από φρεάτιο ή σειρά φρεατίων που ανοίχτηκαν ή κατασκευάστηκαν δυνάμει άδειας του Επάρχου που εκδόθηκε βάσει των διατάξεων του περί Φρεάτων Νόμου ή του περί Υδατοπρομήθειας (Ειδικά Μέτρα) Νόμου.

- 3(β) του 129/68. Νοείται περαιτέρω ότι ο Έπαρχος με τη σύμπραξη του Διευθυντή του Τμήματος Ανάπτυξης Υδάτων κατά τη χορήγηση της άδειας αυτής δύναται να επιβάλει τους όρους και περιορισμούς εκείνους που αυτοί ήθελαν θεωρήσει αναγκαίους ή επιθυμητούς.

- 3(γ) του 129/68. (2) Ο Έπαρχος με τη σύμπραξη του Διευθυντή του Τμήματος Ανάπτυξης Υδάτων δύναται να προσθέσει ή τροποποιήσει τους όρους ή περιορισμούς που επιβλήθηκαν δυνάμει της δευτέρης επιφύλαξης του εδαφίου (1) ή να ακυρώσει οποιαδήποτε άδεια που χορηγήθηκε δυνάμει του άρθρου αυτού, αν οι περιστάσεις μεταβλήθηκαν με τέτοιο τρόπο ώστε η ενέργεια αυτή να είναι δικαιολογημένη προς το δημόσιο συμφέρον.

- 3(γ) του 129/68. (3) Όλα τα ύδατα σε ποταμό, πηγή, πίδακα ή υδρορρόη, είτε υπόκεινται σε ιδιωτικά δικαιώματα είτε διαφορετικά, σε σχέση με τα οποία υδατικά έργα αναλαμβάνονται, αφού γίνει η πρόνοια εκείνη που στο Νόμο αυτό επιβάλλεται για την προμήθεια ύδατος σε πρόσωπα ή γαίες που κατέχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν ύδωρ από αυτό τον ποταμό, πηγή, πίδακα ή υδρορρόη, θεωρούνται απόλυτη ιδιοκτησία της Κυβέρνησης, και κανένα πρόσωπο δεν λαμβάνει ή αξιοποιεί τα ύδατα αυτά εκτός με τον τρόπο που στο εξής προνοείται.

- Εξουσία του Υπουργικού σχέση με αποθήκευση, κλπ, ύδατος, 4 του 129/68. 4. Προς το σκοπό λήψης ή χρησιμοποίησης ύδατος, ή εμπλουτισμού υδροφόρου στρώματος, ή αποστράγγισης Συμβουλίου σε γαιών, ή προστασίας γαιών από πλημμύρες, μολύνσεις, ή διαβρώσεις τους, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται:

(α) να αποθηκεύει, εκτρέπει ή με άλλο τρόπο να μεταχειρίζεται ή να ελέγχει το ύδωρ, όπως ήθελε φανεί κατάλληλο σε αυτό·

(β) να κατασκευάζει, διατηρεί ή συντηρεί οποιαδήποτε υδατικά έργα·

(γ) να προβαίνει σε απαλλοτρίωση ή επίταξη οποιασδήποτε ιδιοκτησίας για την κατασκευή, διατήρηση, ή συντήρηση οποιωνδήποτε υδατικών έργων, δυνάμει των Νόμων που ισχύουν κάθε φορά για την Αναγκαστική Απαλλοτρίωση και την Επίταξη Ιδιοκτησίας·

- 2 του 51/72. (δ) να επεμβαίνει σε οποιοδήποτε κατασκεύασμα ή οικοδόμημα, άλλο από κατοικία, το οποίο αποτελεί εμπόδιο για οποιοδήποτε υδατικό έργο και να μετακινεί αυτό ή οποιοδήποτε άλλο εμπόδιο για υδατικό έργο·

- 2 του 71(Ι) του 20058. (ε) να παρέχει άδεια χρήσης οποιουδήποτε υδατικού έργου για σκοπούς ιχθυοκαλλιέργειας ή διεξαγωγής αθλοπαιδιών με πλωτά μέσα με την καταβολή

των ανάλογων τελών και υπό όρους που καθορίζονται με κανονισμούς οι οποίοι εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο· και

- 2 του 71(I) του 2005.
4 του 89(I) του 1999.
- (στ) να καθορίζει με Κανονισμούς τα δικαιώματα και τέλη που πρέπει να πληρώνονται σε αντάλλαγμα για απόρριψη αποβλήτων σε κυβερνητικό σταθμό επεξεργασίας οικιακών λυμάτων ή/και βιομηχανικών αποβλήτων ή σε αντάλλαγμα του ύδατος που παρέχεται από τη Δημοκρατία, ή της ωφέλειας του ύδατος που παρέχεται, ή οποιασδήποτε άλλης ωφέλειας που προέρχεται από το ύδωρ ή οποιοδήποτε υδατικό έργο, και γενικά των υπηρεσιών που παρέχονται από τη Δημοκρατία σχετικά με τις παροχές αυτές.
- 5 του 89(I) του 1999.
Όργανα διαχείρισης.
- 4Α.** Το Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί με Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του Νόμου αυτού να αναθέσει σε σχέση με οποιοδήποτε υδατικό έργο τέτοια καθήκοντα και εξουσίες σε οποιοδήποτε πρόσωπο ή να ιδρύσει για οποιοδήποτε υδατικό έργο Επιτροπή ή Επιτροπές που να αποτελούνται από τέτοια μέλη και να επιφορτίζονται με τέτοια καθήκοντα και εξουσίες που θα καθορίσουν οι Κανονισμοί αυτοί.
- 6 του 129/68.
Καθορισμός υδατικών έργων και ανάληψη υφιστάμενων.
- 5.** Το Υπουργικό Συμβούλιο —
- (α) καθορίζει τα υδατικά έργα τα οποία θα αναληφθούν από τη Δημοκρατία δυνάμει των διατάξεων του Νόμου αυτού, και παρασκευάζει σχέδια και σχεδιαγράμματα για αυτά·
- 3 του 1/77.
- (β) καθορίζει την περιοχή υδροδότησης καθώς και την ωφελούμενη περιοχή και δύναται να αναθέτει στο Διευθυντή την ευθύνη για την εκτέλεση των αναγκαίων έργων για καλύτερη ανάπτυξη, συντήρηση, ρύθμιση, διανομή και διαχείριση όλων των υδάτινων πόρων οι οποίοι τροφοδοτούν ή βρίσκονται εντός της περιοχής υδροδότησης ή και της ωφελούμενης περιοχής·
- 3 του 1/77.
6 του 129/68.
Κεφ. 342.
Κεφ. 115.
- (γ) δύναται να αποφασίζει οποιοδήποτε αρδευτικό έργο που χρησιμοποιείται ή κατασκευάστηκε δυνάμει των διατάξεων του περί Αρδευτικών Τμημάτων (Χωριών) Νόμου, ή του περί Αρδευτικών Συνδέσμων (Ιδιωτικό Ύδωρ) Νόμου, και εγκαταλείφθηκε ή δεν λειτουργεί ικανοποιητικά, να αναληφθεί από τη Δημοκρατία δυνάμει των διατάξεων του Νόμου αυτού, και σε τέτοια περίπτωση η περαιτέρω διαχείριση και συντήρηση του έργου αυτού θα περιέρχεται στη Δημοκρατία η οποία θα αναλάβει και όλες τις υποχρεώσεις, ευθύνες και λοιπές επιβαρύνσεις του, καθώς και όλα τα δικαιώματα από το έργο αυτό και τα κάθε είδους ωφελήματα.
- Ειδικές διατάξεις.
4 του 1/77.
- 5Α.** Ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου καμιά άδεια δεν θα εκδίδεται από τον Έπαρχο σε ωφελούμενες περιοχές ή σε περιοχές υδροδότησης για ανόρυξη ή κατασκευή φρέατος ή για άντληση ή χρήση υπόγειου ή επιφανειακού ύδατος, ή από οποιαδήποτε άλλη αρχή για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ο οποίος είναι δυνατό να θεωρηθεί ότι κατά οποιοδήποτε τρόπο θα επηρεάσει, παραβιάσει ή ρυπάνει τους υπόγειους υδάτινους πόρους ή τις επιφανειακές υδρορροές, χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του Διευθυντή.
- Ιεραρχική προσφυγή.
4 του 1/77.
- 5Β.** (1) Καθένας ο οποίος δεν ικανοποιείται από απόφαση του Επάρχου ή άλλης αρμόδιας αρχής που εκδίδεται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 5Α, και ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου, δύναται, εντός είκοσι ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της απόφασης που προαναφέρθηκε, με γραπτή προσφυγή, στην οποία εκθέτονται οι λόγοι προς υποστήριξή της, στον Υπουργό Γεωργίας και Φυσικών Πόρων να προσβάλει την απόφαση αυτή.
- (2) Ο Υπουργός Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξετάζει κάθε προσφυγή που γίνεται σε αυτόν χωρίς αμέλεια, και αν, σε οποιαδήποτε συγκεκριμένη περίπτωση, ήθελε θεωρήσει αυτό αναγκαίο ή σκόπιμο, ακούει ή με άλλο τρόπο

δίνει την ευκαιρία στο πρόσωπο που προσφεύγει να υποστηρίξει τους λόγους στους οποίους στηρίζεται η προσφυγή. Ο Υπουργός αποφασίζει για κάθε προσφυγή το συντομότερο και κοινοποιεί χωρίς αμέλεια την απόφασή του στο πρόσωπο που έκανε προσφυγή:

Νοείται ότι ο Υπουργός δύναται να αναθέσει σε λειτουργό ή επιτροπή λειτουργών του Υπουργείου του να εξετάσει ορισμένα θέματα που αναφέρονται στην προσφυγή και να υποβάλει σε αυτόν το πόρισμα τέτοιας εξέτασης πριν από την έκδοση της απόφασης του Υπουργού για την προσφυγή.

(2) Αυτός που δεν ικανοποιήθηκε από την απόφαση του Υπουργού δύναται να προσφύγει στο Δικαστήριο, αλλά μέχρι την έκδοση της απόφασης του Υπουργού, σε περίπτωση προσφυγής σε αυτόν, ή, σε περίπτωση μη προσφυγής σε αυτόν, μέχρι την παρέλευση της προθεσμίας που προβλέπεται στο εδάφιο (1) για την καταχώριση ιεραρχικής προσφυγής, η απόφαση δεν καθίσταται εκτελεστή.

Υδατικοί Επίτροποι
καταγράφουν
υδατικά
δικαιώματα.

6. Όποτε φαίνεται ότι υφιστάμενα υδατικά δικαιώματα επηρεάζονται ή δύναται να επηρεαστούν επιζήμια από την διεξαγωγή υδατικών έργων βάσει του Νόμου αυτού, το Υπουργικό Συμβούλιο υποδεικνύει και διορίζει τρεις Υδατικούς Επιτρόπους για να πιστοποιήσουν και καταγράψουν τη φύση, την έκταση και την κατάσταση των δικαιωμάτων που αναφέρθηκαν κατά τον τρόπο που προνοείται παρακάτω.

Εγγραφή αγωγών
ύδατος.

7. Οι Υδατικοί Επίτροποι εξακριβώνουν και καταγράφουν σε βιβλίο, που στο Νόμο αυτό αναφέρεται ως "το Μητρώο" —

(α) κάθε αγωγό που χρησιμοποιείται κατά την ημερομηνία της έρευνας από πρόσωπο κατά την άσκηση υδατικού δικαιώματος το οποίο, κατά τη γνώμη των Υδατικών Επιτρόπων, υπόκειται σε επιζήμια επίδραση όπως προαναφέρθηκε·

(β) τη μέση περιοχή η οποία, κατά τα πέντε έτη τα αμέσως προηγούμενα από την ημερομηνία της έρευνας, υδρευόταν νόμιμα από κάθε αγωγό, τέτοιος μέσος όρος υπολογιζόμενος με βάση τα τρία έτη στα οποία η πιο εκτεταμένη περιοχή υδρευόταν·

(γ) το μέσο αριθμό, για τις φορές που η περιοχή αυτή υδρευόταν κάθε έτος κατά τη διάρκεια της περιόδου που αναφέρθηκε, και κατά πόσο οι υδροδοτήσεις χρησιμοποιήθηκαν για χειμερινή ή θερινή καλλιέργεια·

(δ) κάθε αγωγός του οποίου η χρήση έχει εγκαταλειφθεί κατά την ημερομηνία της έρευνας, και τη μέση περιοχή γης που νόμιμα υδρευόταν από το κανάλι αυτό, και κατά πόσο η γη υδροδοτήθηκε για χειμερινή ή θερινή καλλιέργεια, αν αποδεικνύεται —

(i) ο αγωγός, σε οποιοδήποτε χρόνο κατά τη διάρκεια των δέκα αμέσως προηγούμενων ετών από την ημερομηνία της έρευνας, έχει χρησιμοποιηθεί κατά την άσκηση υδατικού δικαιώματος·

(ii) ότι η εγκατάλειψη του προκλήθηκε από την ανηλικότητα, πνευματική ή φυσική ανικανότητα, απουσία από την Κύπρο ή έλλειψη μέσων εκ μέρους του προσώπου που δικαιούται να χρησιμοποιεί αυτόν·

(iii) ότι ο αγωγός υπόκειται σε επηρεασμό από τα προτεινόμενα υδατικά έργα·

(ε) κάθε δικαίωμα λήψης ύδατος για την εξυπηρέτηση μύλου ή μηχανήματος ή για οποιοδήποτε σκοπό, και τη φύση και έκταση του δικαιώματος.

Οι Υδατικοί Επίτροποι μεριμνούν ώστε να ετοιμαστεί και επισυναφθεί στο Μητρώο σχεδιάγραμμα που δείχνει τη θέση και πορεία κάθε αγωγού και την κατάσταση και έκταση της γης που υδροδοτείται από κάθε αγωγό όπως προαναφέρθηκε.

Εξουσία
εξαναγκασμού
παράστασης
μαρτύρων.

4 του 166/87.

8. Οι Υδατικοί Επίτροποι, τουλάχιστον ένα μήνα πριν από τη διεξαγωγή της έρευνας, μεριμνούν ώστε να δημοσιευτεί ειδοποίηση σε κάθε χωριό που ενδέχεται να επηρεαστεί από την έρευνα, που καλεί όλα τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα να εμφανιστούν ενώπιον των Υδατικών Επιτρόπων με τη μαρτυρία στην οποία βασίζονται για να υποστηρίξουν τις αξιώσεις τους, και για τους σκοπούς της πιο πάνω έρευνας, οι Υδατικοί Επίτροποι δύνανται να απαιτούν με κλήτευση την παράσταση προσώπου του οποίου την παρουσία ή μαρτυρία θεωρούν απαραίτητη για τη διερεύνηση ή διευθέτηση οποιουδήποτε ζητήματος που ανακύπτει κατά τη διάρκεια της έρευνας, και πρόσωπο που αρνείται να παρευστεί μετά από τέτοια κλήτευση ή να απαντήσει σε ερώτηση ουσιώδη για το σκοπό της έρευνας, ή να παρουσιάσει έγγραφο που τυχόν του ζητείται να παρουσιάσει, υπόκειται σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις πενήντα λίρες. Οι Υδατικοί Επίτροποι δύνανται, για το σκοπό της έρευνας, να λαμβάνουν μαρτυρία με όρκο ή διαβεβαίωση, και πρόσωπο που εσκεμμένα δίνει ψευδή μαρτυρία με τέτοιο όρκο ή διαβεβαίωση υπόκειται στις ίδιες ποινές ωσάν να είχε δώσει ψευδή μαρτυρία σε δικαστική διαδικασία.

Κατάθεση
Μητρώου στον
Έπαρχο.

9. Με τη συμπλήρωση της έρευνας αναφορικά με υδατικά έργα βάσει του Νόμου αυτού, οι Υδατικοί Επίτροποι, ή, αν διαφωνούν, η πλειοψηφία τους, υπογράφουν το Μητρώο και καταθέτουν έναν αντίγραφο του στον Έπαρχο, και έναν άλλο αντίγραφο στον κοινοτάρχη κάθε χωριού στο οποίο υδατικό δικαίωμα βρίσκεται να υπάρχει, και μεριμνούν να τοιχοκολληθεί σε κάθε τέτοιο χωριό ειδοποίηση που αναφέρει ότι αντίγραφα του Μητρώου έχουν κατατεθεί με τον τρόπο αυτό, και ότι όλα τα πρόσωπα που ενίστανται στα δικαιώματα όπως καταγράφτηκαν σε αυτό πρέπει να υποβάλουν τις ενστάσεις τους μέσα σε δύο μήνες από την ημερομηνία της ειδοποίησης.

Εξουσία ένστασης
κατά του
Μητρώου.

10. Ο Διευθυντής Κτηματολογίου και Χωρομετρίας εκ μέρους της Κυβέρνησης, ή πρόσωπα των οποίων τα δικαιώματα επηρεάζονται από την καταγραφή που περιέχεται στο Μητρώο, δύνανται, σε οποιοδήποτε χρόνο μέσα σε δύο μήνες από την ημερομηνία της ειδοποίησης της κατάθεσης του Μητρώου στον Έπαρχο, να ενίστανται κατά του Μητρώου με τον τρόπο που προνοείται στο εξής:

Νοείται ότι, με τη συγκατάθεση οποιουδήποτε ενδιαφερόμενου μέρους, ο Διευθυντής Κτηματολογίου και Χωρομετρίας δύναται, κατά την κρίση του, να τροποποιεί το Μητρώο οποτεδήποτε.

Ακρόαση της
ένστασης.

11. Κάθε τέτοια ένσταση φέρεται με αίτηση που διεκδικεί τη διόρθωση του Μητρώου, που εγείρεται στο Επαρχιακό Δικαστήριο της επαρχίας στην οποία το Μητρώο είναι κατατεθειμένο, από το πρόσωπο που ενίσταται κατά του Μητρώου ως Αιτητή κατά των Υδατικών Επιτρόπων που υπογράφουν το Μητρώο ως Καθ' ων η αίτηση, και η απόφαση κάθε τέτοιου δικαστηρίου για τέτοια ένσταση δύναται να εφεσιβληθεί με τον ίδιο τρόπο και υπό τους ίδιους περιορισμούς ωσάν να ήταν απόφαση σε συνηθισμένη αστική αγωγή:

7 του 129/68.

Νοείται ότι το Επαρχιακό Δικαστήριο έχει απεριόριστη δικαιοδοσία να ακούει και αποφασίζει όλες τις αιτήσεις βάσει του άρθρου αυτού.

Δεσμευτικότητα
του Μητρώου.

12. Με την εκπνοή δύο μηνών από την κατάθεση του Μητρώου όπως προαναφέρθηκε, το Μητρώο, εκτός στην έκταση που δυνατό να υποβλήθηκε ένσταση εναντίον του, και βάσει των εξουσιών διόρθωσης που χορηγούνται στο Διευθυντή Κτηματολογίου και Χωρομετρίας από το άρθρο 10, είναι δεσμευτικό και αναμφισβήτητο για όλα τα πρόσωπα, και, για τους σκοπούς του Νόμου

αυτού, θεωρείται τελική και αναμφισβήτητη μαρτυρία όλων των θεμάτων που καταγράφονται σε αυτό.

Ορισμένες εξουσίες
του Διευθυντή
Ανάπτυξης Υδάτων
και επακόλουθη
ενέργεια.

13.—(1) Ανεξάρτητα από οποιαδήποτε διάταξη που περιέχεται στο Νόμο αυτό και προς το σκοπό της εξακρίβωσης της πρακτικότητας και σκοπιμότητας της απόφασης κατά πόσο υδατικά έργα θα πρέπει να αναληφθούν βάσει των διατάξεων του Νόμου αυτού σε σχέση με οποιαδήποτε ύδατα, τηρουμένων των ιδιωτικών δικαιωμάτων, είναι νόμιμο για το Διευθυντή Ανάπτυξης Υδάτων —

(α) να εισέρχεται και χωρογραφεί γη, να χωροσταθμίζει και να διεξάγει μέσα ή πάνω σε αυτήν τέτοια πειράματα και με τέτοιο τρόπο και μέσα που δυνατό να είναι αναγκαία για την εξέταση της ροής του ύδατος αυτού και την εξακρίβωση και μέτρηση της ποσότητας του ύδατος σε οποιοδήποτε συγκεκριμένο σημείο ή σημεία και να ανεγείρει ή εγκαθιστά προσωρινά πάνω στη γη αυτή οποιοδήποτε οικοδόμημα, μηχανήματα ή όργανα αναφορικά με αυτή·

(β) να ρυθμίζει, ανακόπτει ή εκτρέπει προσωρινά τη ροή του ύδατος αυτού·

(γ) να παρέχει δίοδο για υλικά και για όλα τα πρόσωπα που συνδέονται με τους σκοπούς που προαναφέρθηκαν·

(δ) τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2), να διεξάγει έρευνα προς το σκοπό της εξακρίβωσης της ύπαρξης, φύσης και έκτασης υδατικού δικαιώματος σε σχέση με το ύδωρ αυτό και των προσώπων που το δικαιούνται·

(ε) να κάνει όλα τα άλλα πράγματα που δυνατό να είναι παρεμπίπτοντα ή απαραίτητα για τους σκοπούς που προαναφέρθηκαν·

Νοείται ότι —

8(α) του 129/68. (i) Διευθυντής Ανάπτυξης Υδάτων και πρόσωπα που ενεργούν με την Εξουσιοδότησή του δεν εισέρχονται σε γη χωρίς τη γραπτή συγκατάθεση του κατόχου της παρά μόνο αν τουλάχιστον πριν είκοσι τέσσερις ώρες δοθεί γραπτή προειδοποίηση στον κάτοχο.

8(β) του 129/68. (ii) Ο Διευθυντής του Τμήματος Ανάπτυξης Υδάτων και πρόσωπα κατάλληλα εξουσιοδοτημένα από αυτόν δεν θα εισέρχονται —

(αα) σε κατοικία χωρίς αιτιολογημένο δικαστικό ένταλμα·

(ββ) σε οίκημα που δεν συνιστά κατοικία, αν δεν δώσουν προηγουμένως στον κάτοχό του οκτώ ημερών γραπτή προειδοποίηση για την πρόθεσή τους να το πράξουν·

(γγ) σε οποιαδήποτε άλλη ακίνητη ιδιοκτησία πριν δώσουν στον κάτοχό της μιας ημέρας γραπτή προειδοποίηση για την πρόθεσή τους να το πράξουν,

εκτός αν ο κάτοχος, σε οποιαδήποτε από τις τρεις αυτές περιπτώσεις, συγκατατίθεται γραπτώς στην είσοδο αυτή.

(2) Κάθε έρευνα που διεξάγεται για τους σκοπούς της παραγράφου (δ) του εδαφίου (1) θα διεξάγεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 οι οποίες θα εφαρμόζονται τηρουμένων των αναλογιών σε οποιαδήποτε τέτοια έρευνα και προς το σκοπό αυτό ο Διευθυντής Ανάπτυξης Υδάτων έχει και ασκεί όλες τις εξουσίες τις οποίες θα είχαν και θα δικαιούνταν να ασκήσουν Υδατικοί Επίτροποι βάσει του άρθρου αυτού.

(3) Με την ολοκλήρωση των πειραμάτων ή της έρευνας που προνοείται στο

εδάφιο (1), ο Διευθυντής Ανάπτυξης Υδάτων υποβάλλει έκθεση για αυτά στο Υπουργικό Συμβούλιο και, αν το Υπουργικό Συμβούλιο αποφασίσει ότι υδατικά έργα θα πρέπει να αναληφθούν αναφορικά με ύδωρ σε σχέση με το οποίο έγιναν τα πειράματα ή η έρευνα, ο Διευθυντής Ανάπτυξης Υδάτων προβαίνει στην κατάρτιση δήλωσης όπου καταγράφει την ποσότητα του νερού την οποία και το συγκεκριμένο σημείο στο οποίο, κάθε πρόσωπο ή ομάδα προσώπων εμφανίζονται εκ πρώτης όψεως να δικαιούνται, σύμφωνα με τη μαρτυρία που λήφθηκε σε τέτοια έρευνα και από πειράματα που έγιναν, από το Διευθυντή Ανάπτυξης Υδάτων.

Ο Διευθυντής Ανάπτυξης Υδάτων μεριμνά ώστε να αναρτηθεί αντίγραφο της δήλωσης αυτής σε περίοπτο μέρος στο χωριό στο οποίο τοποθετείται το ύδωρ που επηρεάζεται από αυτήν και πρόσωπο που ενίσταται στα περιεχόμενα της δήλωσης πρέπει να εγείρει την ένσταση του μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία της ανάρτησης.

(4) Κάθε τέτοια ένσταση γίνεται με αίτηση που διεκδικεί τη διόρθωση της δήλωσης και εγείρεται στο Επαρχιακό Δικαστήριο της Επαρχίας στην οποία βρίσκεται το ύδωρ, από το πρόσωπο που ενίσταται ως αιτητή κατά του Διευθυντή Ανάπτυξης Υδάτων ως καθ' ου η αίτηση και η απόφαση κάθε τέτοιου Δικαστηρίου για κάθε τέτοια ένσταση δύναται να εφεσιβληθεί κατά τον ίδιο τρόπο και υπό τους ίδιους περιορισμούς ωσάν να ήταν απόφαση σε συνηθισμένη αστική αγωγή:

Νοείται ότι το Επαρχιακό Δικαστήριο έχει απεριόριστη δικαιοδοσία να ακούει και όλες τις αιτήσεις βάσει του άρθρου αυτού.

(5) Με την εκπνοή ενός μήνα από την αποστολή του καταλόγου όπως προβλέπεται πιο πάνω, η δήλωση, εκτός στην έκταση που προβλήθηκε ένσταση εναντίον της, είναι δεσμευτική και ανέκκλητη για όλα τα πρόσωπα και, για τους σκοπούς του Νόμου αυτού, αποτελεί τελική και αναμφισβήτητη μαρτυρία για όλα τα θέματα που καταγράφονται σε αυτήν.

(6) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να ονομάσει και διορίσει τρεις Υδατικούς Επιτρόπους για να εξακριβώσουν και καταγράψουν την αξία, την έκταση και την τοποθεσία των ατομικών δικαιωμάτων στην ποσότητα του ύδατος που καταγράφεται στη δήλωση του Διευθυντή Ανάπτυξης Υδάτων και, προς το σκοπό αυτό, οι διατάξεις των άρθρων 7, 8, 9, 10, 11 και 12 εφαρμόζονται τηρουμένων των αναλογιών στο άρθρο αυτό όπως εφαρμόζονται στο άρθρο που αναφέρθηκε.

(7) Αν, ως αποτέλεσμα έρευνας από τους Υδατικούς Επιτρόπους βάσει των διατάξεων του άρθρου αυτού, διαπιστωθεί ότι η ποσότητα του ύδατος που καταγράφηκε υπέρ προσώπου ή ομάδας προσώπων βάσει της δήλωσης του Διευθυντή Ανάπτυξης Υδάτων είναι μεγαλύτερη από την ποσότητα την οποία το πρόσωπο αυτό ή η ομάδα προσώπων δικαιούνται στην πραγματικότητα, η ποσότητα που καταγράφηκε στη δήλωση αυτή μειώνεται ανάλογα, και το επιπλέον χρησιμοποιείται από την Κυβέρνηση για τους σκοπούς των υδατικών έργων.

(8) Πρόσωπο το οποίο υφίσταται απώλεια ή ζημιά λόγω της άσκησης των εξουσιών που χορηγούνται από το εδάφιο (1) δικαιούται να λάβει τέτοια αποζημίωση για αυτές όπως δυνατό να συμφωνηθεί μεταξύ αυτού που αξιώνει και του Επάρχου ή που δυνατό να υπολογιστεί σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (9):

Νοείται ότι καμιά αποζημίωση δεν καταβάλλεται εκτός αν απαίτηση για αυτήν γίνει γραπτώς στον Έπαρχο μέσα σε δύο μήνες μετά την ολοκλήρωση της ενέργειας, θέματος ή πράγματος σε σχέση με τα οποία αξιώνεται η αποζημίωση

αυτή.

8(γ) του 129/68. (9) Αν μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία λήξης της απαίτησης για αποζημίωση που έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (8), αυτός που αξιώνει αποζημίωση δεν ήθελε συμφωνήσει με τον Έπαρχο για το ποσό της αποζημίωσης, ο Έπαρχος ή αυτός που αξιώνει αποζημίωση δύναται με αίτηση να ζητήσει από το Δικαστήριο να προβεί αυτό στον καθορισμό του ποσού της αποζημίωσης ή, όταν αυτό ενδείκνυται, στον καταμερισμό του ποσού αυτού μεταξύ των προσώπων που δικαιούνται σε αποζημίωση.

8(γ) του 129/68. (10) Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού —

"Δικαστήριο" σημαίνει το αρμόδιο Επαρχιακό Δικαστήριο της Επαρχίας στην οποία βρίσκεται η ιδιοκτησία σε σχέση με την οποία ζητείται αποζημίωση.

Ικανοποίηση
υδατικών
δικαιωμάτων.

14. Όταν ύδωρ θεωρείται απόλυτη ιδιοκτησία της Κυβέρνησης λόγω υδατικών έργων που αναλήφθηκαν σε σχέση με αυτό, η Κυβέρνηση προνοεί για την ικανοποίηση των υδατικών δικαιωμάτων που καταγράφηκαν στο Μητρώο ή τη δήλωση του Διευθυντή Ανάπτυξης Υδάτων, ανάλογα με την περίπτωση, αλλά, τηρουμένης αυτής, όλα τα ύδατα σε σχέση με τα οποία αναλαμβάνονται υδατικά έργα δύναται να πωληθούν ή διατεθούν από την Κυβέρνηση.

Προδιαγραφή
καταρτίζεται από
Υδατικούς
Επιτρόπους.

15. Το συντομότερο δυνατό μετά την ολοκλήρωση υδατικών έργων οι Υδατικοί Επιτροποι που διορίστηκαν βάσει του άρθρου 6, ή που ειδικά διορίστηκαν για τους σκοπούς του άρθρου αυτού, από καιρό σε καιρό όπως απαιτεί η κατάσταση, καταρτίζουν αρχείο, που στο Νόμο αυτό αναφέρεται ως "η Προδιαγραφή", που προδιαγράφει —

(α) τις γαίες, και την έκταση των γαιών αυτών σε κάθε περίπτωση, που ωφελούνται ή δύνανται να ωφεληθούν από υδατικά έργα και τα ονόματα των ιδιοκτητών ή κατόχων τους·

(β) τα ονόματα των προσώπων που ωφελούνται ή δυνατό να ωφεληθούν από τέτοια υδατικά έργα.

Οι Υδατικοί Επιτροποι δύνανται, για τους σκοπούς της κατάρτισης της Προδιαγραφής, να λάβουν μαρτυρία με όρκο ή διαβεβαίωση, και πρόσωπο που εσκεμμένα δίνει ψευδή μαρτυρία με τέτοιο όρκο ή διαβεβαίωση υπόκειται στις ίδιες ποινές όπως αν είχε δώσει ψευδή μαρτυρία σε δικαστική διαδικασία.

Διατάξεις που
εφαρμόζονται στην
Προδιαγραφή.

16. Με τη συμπλήρωση της Προδιαγραφής που αναφέρεται πιο πάνω οι Υδατικοί Επιτροποι καταθέτουν αντίγραφο της Προδιαγραφής στον Έπαρχο, και μετά από αυτό οι διατάξεις των άρθρων 9, 10, 11 και 12, στην έκταση που μπορούν να καταστούν εφαρμόσιμες σε αυτήν, εφαρμόζονται στην Προδιαγραφή.

Πρόσθετοι
κατάλογοι.
9 του 129/68.
32 του 1964.
35 του 1965.

16Α.—(1) Όταν κάποια περιοχή κηρύσσεται ως ελεγχόμενη δύναμει του περί Υδατοπρομήθειας (Ειδικά Μέτρα) Νόμου και επιβάλλονται περιορισμοί δύναμει του Νόμου που αναφέρθηκε σε σχέση με την άντληση ύδατος στην περιοχή αυτή, και ως συνέπεια αυτών των περιορισμών ωφελείται ή δύναται να ωφεληθεί από το ίδιο υδροφόρο στρώμα άλλη περιοχή ή έκταση γης, και κατασκευάζεται υδατικό έργο εντός της ελεγχόμενης περιοχής τότε θα καταρτίζεται από τους Υδατικούς Επιτρόπους που αναφέρονται στο άρθρο 15, κατάλογος ο οποίος θα περιλαμβάνει—

(α) τις γαίες και την έκτασή τους που βρίσκονται στην άλλη περιοχή ή έκταση και ωφελούνται ή δύνανται να ωφεληθούν από τέτοια υδατικά έργα και τα ονόματα των ιδιοκτητών ή κατόχων τους·

(β) τα ονόματα των προσώπων που ωφελούνται ή δύνανται να ωφεληθούν από τέτοια υδατικά έργα, ανεξάρτητα από το αν αυτά είναι ιδιοκτήτες ή κάτοχοι γαιών που βρίσκονται εντός της πιο πάνω ωφελούμενης περιοχής ή έκτασης.

(2) Με τη συμπλήρωση του πιο πάνω Καταλόγου οι Υδατικοί Επιτρόποι θα καταθέτουν αντίγραφο του στον Έπαρχο, και αμέσως μετά την κατάθεση αυτή οι διατάξεις των άρθρων 9, 10, 11 και 12 στο μέτρο που αυτές είναι εφαρμόσιμες θα εφαρμόζονται στον κατάλογο αυτό.

10 του 129/68.
11 του 129/68.
Απαλλοτρίωση και
επίταξη σύμφωνα
με τις διατάξεις του
νόμου που ισχύει
εκάστοτε.

17. (1) Όταν το Υπουργικό Συμβούλιο ήθελε αποφασίσει ότι καθίσταται αναγκαία η απαλλοτρίωση ιδιοκτησίας για τους σκοπούς του Νόμου αυτού η απαλλοτρίωση αυτή γίνεται και ρυθμίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου περί Αναγκαστικής Απαλλοτρίωσης που ισχύει εκάστοτε:

(2) Όταν το Υπουργικό Συμβούλιο ήθελε αποφασίσει ότι καθίσταται αναγκαία επίταξη ιδιοκτησίας ή επέμβαση σε κτίριο ή οικοδόμημα, ή μετακίνηση οποιουδήποτε εμποδίου για τους σκοπούς του Νόμου αυτού, η επίταξη αυτή και οι υπόλοιπες πράξεις και ενέργειες για την πιο πάνω επέμβαση ή μετακίνηση γίνονται και ρυθμίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου περί Επίταξως Ιδιοκτησίας που ισχύει εκάστοτε.

Έργο
διευκόλυνσης.

18. Όταν η κατασκευή υδατικών έργων προκαλεί τη διακοπή δικαιώματος διόδου ή δικαιώματος διάβασης ύδατος, το Υπουργικό Συμβούλιο, αντί της επικύρωσης της απαλλοτρίωσης του δικαιώματος, όποτε το θεωρεί πρακτικό να ενεργήσει με τον τρόπο αυτό, προνοεί για την κατασκευή και διατήρηση εκείνων των διαβάσεων, γεφυρών, οχετών, υδρορρόων, ή άλλων περασμάτων που δυνατό να είναι απαραίτητα για το σκοπό διόρθωσης της διακοπής και παροχής δυνατότητας άσκησης του δικαιώματος όπως πριν την κατασκευή των υδατικών έργων, κατά το δυνατό.

Προς το σκοπό της παροχής τέτοιας διευκόλυνσης το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εξουσία να απαλλοτριώσει γη όπως αν απαιτούνταν για τα αρχικά υδατικά έργα.

Αναθεώρηση
δικαιωμάτων
τελών.

19. Όλα τα δικαιώματα ή τέλη που εισπράττονται βάσει του Νόμου αυτού δύνανται από καιρό σε καιρό να αναθεωρούνται ή τροποποιούνται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Προτεραιότητα
εισφορών ή
χρεώσεων.
Κεφ. 67.

20. Όλα τα δικαιώματα ή τέλη που εισπράττονται βάσει του Νόμου αυτού, τηρούμενης τυχόν προηγούμενης χρέωσης που ασφαλίζεται από τον περί Κυβερνητικών Δανείων Σποράς Νόμο, ή οποιαδήποτε τροποποίηση του, αποτελούν πρώτη χρέωση επί της σοδειάς των γαιών που ωφελούνται ή δύνανται να ωφεληθούν από υδατικά έργα.

Είσπραξη
δικαιωμάτων και
τελών.

21.—(1) Όλα τα δικαιώματα και τέλη που επιβάλλονται με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, καταβάλλονται ως εξής:

2 του 50(I)/94.

(α) Αν η διεύθυνση και διαχείριση του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου έχει ανατεθεί στο Διευθυντή, τότε τα τέλη και δικαιώματα που αφορούν το εν λόγω έργο καταβάλλονται στο Διευθυντή.

(β) Αν η διεύθυνση και διαχείριση του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου έχει ανατεθεί, με βάση τις σχετικές διατάξεις σε Επιτροπή του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου, τότε τα δικαιώματα και τέλη που αφορούν το εν λόγω έργο καταβάλλονται στην Επιτροπή αυτή.

2 του 57(I) του
1999.

(2) Εάν το πρόσωπο στο οποίο επιβλήθηκαν τέλη και δικαιώματα αμελεί ή αρνείται να καταβάλει ολόκληρο το ποσό ή μέρος αυτού πέραν των ενενήντα (90) ημερών από την ημερομηνία έκδοσης του τιμολογίου ή του λογαριασμού,

τότε από την εκπνοή των εν λόγω ενενήντα (90) ημερών καταβάλλεται τόκος προς οκτώ τοις εκατόν (8%) κατ' έτος επί παντός οφειλομένου ποσού :

Νοείται ότι το χρονικό διάστημα μεταξύ της ημερομηνίας έκδοσης του τιμολογίου ή του λογαριασμού και της καθοριζόμενης σ' αυτό τελευταίας ημερομηνίας εξόφλησης δεν είναι μικρότερο των ενενήντα (90) ημερών.

(3)(α) Ο Διευθυντής ή η Επιτροπή του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου μπορεί να διακόπτει την παροχή νερού και να απαγορεύει τη λήψη νερού από το Υδατικό Έργο, όταν η εξόφληση του οφειλόμενου ποσού, στο οποίο περιλαμβάνεται και ο τόκος, καθυστερεί πέραν των εξήντα ημερών από την καθοριζόμενη στο τιμολόγιο ή στο λογαριασμό τελευταία ημερομηνία εξόφλησης και αφού προηγουμένως λάβει υπόψη τις απόψεις και τις ειδικές συνθήκες του καταναλωτή.

6 του 89(Ι) του
1999.

(β) Ο Διευθυντής ή η Επιτροπή του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου μπορεί να απαγορεύσει την απόρριψη οικιακών λυμάτων ή/και βιομηχανικών αποβλήτων στο Υδατικό Έργο, όταν η εξόφληση του οφειλόμενου ποσού στο οποίο περιλαμβάνεται και ο τόκος καθυστερεί πέραν των εξήντα ημερών από την καθοριζόμενη στο τιμολόγιο ή στο λογαριασμό τελευταία ημερομηνία εξόφλησής του.

(4) Κάθε πρόσωπο στο οποίο επιβλήθηκαν δικαιώματα ή τέλη με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, περιλαμβανομένου και του τόκου που καταβάλλεται δυνάμει του εδαφίου (2) και το οποίο εξακολουθεί να αμελεί ή να αρνείται να καταβάλει ολόκληρο ή μέρος του ποσού, όπως προβλέπεται στο εδάφιο (1) και η άρνηση ή η παράλειψη εξακολουθεί για διάστημα μεγαλύτερο των εξήντα (60) ημερών από την καθοριζόμενη τελευταία ημερομηνία εξόφλησης, είναι ένοχο αδικήματος και υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις πεντακόσιες λίρες.

(5) Σε περίπτωση καταδίκης οποιουδήποτε προσώπου με βάση τις διατάξεις του εδαφίου (4), το δικαστήριο, επιπρόσθετα από την χρηματική ποινή που δυνατό να επιβάλει, διατάσσει όπως ο καταδικασθείς καταβάλει τα δικαιώματα, τέλη και τόκους τα οποία αμέλησε ή αρνήθηκε να καταβάλει.

(6) Για οποιαδήποτε ποσά που οφείλονται από οποιοδήποτε καταναλωτή κατ' την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου θα επιβάλλεται τόκος προς 8% κατ' έτος, που θα αρχίσει να υπολογίζεται ένα έτος μετά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου.

(7) Ο Διευθυντής ή η Επιτροπή του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου μπορεί να ενάγει και να αναγκάσει με αστική διαδικασία από οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο παραλείπει να καταβάλει οποιαδήποτε δικαιώματα, τέλη ή τόκους, τα οποία καθορίζονται στον παρόντα Νόμο ή τους Κανονισμούς οι οποίοι εκδόθηκαν δυνάμει του Νόμου αυτού, ανεξάρτητα αν η μη καταβολή αυτών οφείλεται σε πράξη ή παράλειψη του προσώπου αυτού ή οποία συνιστά αδίκημα δυνάμει του παρόντος Νόμου ή των Κανονισμών οι οποίοι εκδόθηκαν δυνάμει του Νόμου αυτού και ανεξάρτητα από το αν το πρόσωπο το οποίο ενάγεται εδιώχθη ή όχι σε σχέση προς το αδίκημα αυτό.

Εξουσία επίταξης
εργασίας σε
περιπτώσεις
έκτακτης ανάγκης.

22. (1) Όποτε υδατικά έργα ή ιδιοκτησία γειτονική προς υδατικά έργα απειλούνται από ξαφνικό κίνδυνο, ο υπεύθυνος λειτουργός των υδατικών αυτών έργων δύναται να καλέσει τους ικανούς κατοίκους χωριού ή τόπου εντός έξι μιλίων από τέτοια υδατικά έργα για να βοηθήσουν σε εργασία η οποία ήθελε αναληφθεί για να αποτραπεί ο κίνδυνος.

(2) Τέτοια κλήτευση δύναται να δοθεί με το κτύπημα της καμπάνας της εκκλησίας του χωριού, ή μέσω δημόσιου κήρυκα, ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο

αρκετό για να δώσει ειδοποίηση στους ικανούς κατοίκους ότι η βοήθειά τους απαιτείται για τους σκοπούς του Νόμου αυτού.

(3) Η εργασία όλων των προσώπων που απασχολούνται με τον τρόπο αυτό πληρώνεται με την τρέχουσα τιμή της αγοράς της επαρχίας όπου παρέχεται.

4 του 166/87. (4) Ικανός κάτοικος ο οποίος όταν κλητεύθηκε με τον τρόπο αυτό να προσφέρει βοήθεια παραλείπει να το πράξει χωρίς εύλογη αιτία ή δικαιολογία, απόδειξη της οποίας βαρύνει αυτόν, σε περίπτωση καταδίκης, υπόκειται σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις είκοσι πέντε λίρες.

"Ικανός κάτοικος". (5) "Ικανός κάτοικος" στο άρθρο αυτό σημαίνει και περιλαμβάνει κάθε πρόσωπο αρσενικού γένους μεταξύ της ηλικίας των δεκαοκτώ και εξήντα που κατοικεί εντός των ορίων του χωριού, το οποίο δεν είναι ανίκανο λόγω πνευματικής ή σωματικής αναπηρίας για χειρονακτική εργασία, εκτός από ιερείς θρησκείας όλων των δογμάτων, Δημάρχους Δημοτικών Οργανισμών, κοινοτάρχες, δασκάλους και πρόσωπα που μόνιμα εργοδοτούνται στη δημόσια υπηρεσία της Δημοκρατίας.

Αδικήματα και
ποινές. 23.—(1) Πρόσωπο το οποίο εσκεμμένα προκαλεί ζημιές ή καταστρέφει υδατικά έργα ή τμήμα τους, ή το οποίο εσκεμμένα επεμβαίνει στη ροή ή διανομή ύδατος που συνδέεται με υδατικά έργα, σε περίπτωση καταδίκης, υπόκειται σε φυλάκιση για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες ή σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις χίλιες λίρες, ή και στις δύο αυτές ποινές.

13(α) του 129/68.
3(1) του 166/87.

13(β) του 129/68.
3(1) του 166/87. (2) Πρόσωπο το οποίο με αμελή πράξη ή παράλειψη καθήκοντος προκαλεί ζημιά ή καταστρέφει υδατικά έργα ή τμήμα τους ή επεμβαίνει ή προκαλεί επέμβαση στη ροή ή διανομή ύδατος που συνδέεται με υδατικά έργα, σε περίπτωση καταδίκης, υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες ή σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα λίρες ή και στις δύο αυτές ποινές.

13(α) του 129/68.
3(1) του 166/87. (3) Πρόσωπο το οποίο κλέβει ή παράνομα λαμβάνει ή μεταφέρει ή αποσύρει ή εκτρέπει για δική του χρήση ύδωρ από υδατικά έργα ή τμήμα τους, σε περίπτωση καταδίκης, υπόκειται σε φυλάκιση για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες ή σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις χίλιες λίρες ή και στις δύο αυτές ποινές.

13(γ) του 129/68.
13(β) του 129/68.
3(1) του 166/87. (4) Πρόσωπο το οποίο λαμβάνει ή μεταφέρει ή αξιοποιεί ή λαμβάνει μέτρα για να λάβει ή αξιοποιήσει ύδωρ χωρίς την άδεια του Επάρχου που λαμβάνεται προηγουμένως ή κατά παράβαση των όρων και περιορισμών που επιβλήθηκαν από τον Έπαρχο όπως προνοείται στο εδάφιο (1) του άρθρου 3, σε περίπτωση καταδίκης, υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες ή σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα λίρες ή και στις δύο αυτές ποινές.

13(β) του 129/68.
3(1) του 166/87. (5) Πρόσωπο το οποίο ενεργεί κατά παράβαση ή παραλείπει να συμμορφωθεί με Κανονισμούς που εκδίδονται βάσει του Νόμου αυτού, σε περίπτωση καταδίκης, υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες ή σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα λίρες ή και στις δύο αυτές ποινές.

13(δ) του 129/68. (6) Το Δικαστήριο που εκδικάζει αδίκημα που διαπράχθηκε κατά παράβαση του Νόμου αυτού, σε περίπτωση καταδίκης, επιπρόσθετα με οποιαδήποτε ποινή την οποία δικαιούται να επιβάλλει δυνάμει του Νόμου αυτού, δύναται —

(α) να διατάξει τη μετακίνηση, εξαφάνιση ή καταστροφή οποιωνδήποτε μέτρων που λήφθηκαν για απόκτηση ή χρήση ύδατος κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 3, με έξοδα του καταδικασθέντα, εντός του χρόνου εκείνου που θα

καθορίζεται στο διάταγμα του Δικαστηρίου, αλλά σε καμιά περίπτωση εντός χρόνου που υπερβαίνει τους τρεις μήνες, εκτός αν στο μεταξύ η γραπτή συγκατάθεση του Επαρχου ήθελε χορηγηθεί υπό τέτοιους όρους όπως ο Έπαρχος ήθελε νομίσει αναγκαίο ή επιθυμητό·

(β) να διατάζει την κατάσχεση των μηχανών, εργαλείων ή οποιωνδήποτε άλλων αντικειμένων, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για ή σε σχέση με το αδίκημα που διαπράχθηκε·

(γ) να διατάζει την ακύρωση οποιασδήποτε άδειας που χορηγήθηκε από τον Έπαρχο για λήψη, χρήση ύδατος, ή διαφορετικά, δυνάμει των διατάξεων του Νόμου αυτού·

(δ) να διατάζει κάθε τι που ήθελε φανεί στο Δικαστήριο αναγκαίο ή χρήσιμο υπό τις περιστάσεις.

13(ε) του 129/68. (7) Αν το πρόσωπο εναντίον του οποίου εκδόθηκε δικαστικό διάταγμα δυνάμει του εδαφίου (6) παραλείψει να συμμορφωθεί πλήρως με το διάταγμα αυτό εντός του χρόνου που καθορίζεται σε αυτό, το Δικαστήριο χωρίς να επηρεάζεται η εξουσία του για επιβολή οποιασδήποτε ποινής για καταφρόνηση του δικαστηρίου, δύναται να εξουσιοδοτήσει τη λήψη των αναγκαίων για την εκτέλεση του διατάγματος μέτρων, και σε τέτοια περίπτωση οι δαπάνες που διενεργήθηκαν με τον τρόπο αυτό δύνανται να εισπραχθούν ως χρηματική ποινή από το πρόσωπο που καταδικάστηκε.

Παρεμπίπτοντα
διατάγματα.
14 του 129/68. **23A.** Όταν εκδίδεται κλήση που αφορά αδίκημα που διαπράχθηκε κατά παράβαση του Νόμου αυτού, το Δικαστήριο δύναται, μετά από αίτηση της Κατηγορίας, με δικαστικό παρεμπίπτον διάταγμα, να υποχρεώσει τον κατηγορούμενο, όσο εκκρεμεί η έκδοση τελικής απόφασης για την υπόθεση, να αναστείλει ή διακόψει κάθε πράξη ή επιχείρηση, και κάθε διάβημα ή μέτρο, τα οποία κατά τους ισχυρισμούς της Κατηγορίας, έγιναν ή λήφθηκαν κατά παράβαση κάποιας διάταξης του Νόμου αυτού, ή των Κανονισμών που εκδόθηκαν βάσει του Νόμου αυτού.

14/60.
50/62. Κάθε τέτοιο δικαστικό παρεμπίπτον διάταγμα υπόκειται στις διατάξεις του περί Δικαστηρίων Νόμου και του σχετικού Διαδικαστικού Κανονισμού.

Κανονισμοί. **24.—(1)** Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει Κανονισμούς για την πραγμάτωση των σκοπών του Νόμου αυτού.

(2) Ειδικά και χωρίς επηρεασμό της γενικότητας του εδαφίου (1), οι Κανονισμοί αυτοί δύνανται να περιέχουν διατάξεις—

2 του 1(I) του
1996. (α) για τον καθορισμό του ανώτατου ποσού, δικαιωμάτων, τελών και οποιωνδήποτε άλλων χρηματικών ανταλλαγμάτων, τα οποία δύνανται να επιβληθούν ή εισπραχθούν σε ή από κάθε πρόσωπο δυνάμει του Νόμου αυτού, και τα δικαιώματα αυτά, τα τέλη ή τα άλλα χρηματικά ανταλλάγματα δύνανται να καθοριστούν είτε κατά όγκο αποβλήτων σε αντάλλαγμα για απόρριψη αποβλήτων σε κυβερνητικό σταθμό επεξεργασίας οικιακών λυμάτων ή/και βιομηχανικών αποβλήτων είτε κατά σκάλα δεκάριο, εκτάριο ή τετραγωνικό μέτρο γής, είτε κατά είδος φυτείας, είτε κατά όγκο, ή χρόνο του ύδατος που παρέχεται ή χρησιμοποιείται είτε κατ' αναλογία της ωφέλειας η οποία προσγίνεται ή είναι δυνατό να προσγίνεται σε οποιοδήποτε πρόσωπο ή οποιαδήποτε ιδιοκτησία από το ύδωρ ή οποιοδήποτε υδατικό έργο:

Νοείται ότι κατά τον καθορισμό αυτό θα λαμβάνονται μεταξύ άλλων πάντοτε υπόψη—

(i) ο τόκος επί του κεφαλαίου που δαπανήθηκε·

(ii) ικανοποιητική πρόνοια απόσβεσης και ασφάλειας των έργων·

(iii) οι δαπάνες επιδιόρθωσης, συντήρησης και διαχείρισης των έργων.

(β) για ίδρυση ταμείου στο οποίο να κατατίθενται όλα τα δικαιώματα, τέλη και λοιπά χρηματικά ποσά, και χρηματικές ποινές, σε σχέση με οποιοδήποτε υδατικό έργο, και για τον τρόπο διάθεσης των ποσών αυτών και γενικά για τον τρόπο λειτουργίας και ελέγχου του ταμείου αυτού,

(γ) για τον καθορισμό των εξουσιών και της διαδικασίας η οποία θα ακολουθείται από τους Υδατικούς Επιτρόπους στον καταρτισμό και αναθεώρηση των καταλόγων που αναφέρονται στις διατάξεις του Νόμου αυτού·

3 του 50(Ι)/94. (δ) για τη ρύθμιση οποιωνδήποτε θεμάτων που αφορούν τους όρους υπηρεσίας, τα ωφελήματα αφυπηρετήσεως και την άσκηση πειθαρχικού ελέγχου στους υπαλλήλους των Επιτροπών οι οποίες ιδρύονται με βάση το άρθρο 4Α:

Νοείται ότι οι Κανονισμοί αυτοί μπορούν να περιλαμβάνουν και διατάξεις για αναδρομική εφαρμογή τους.

3 του 50(Ι)/94. (ε) για τον καθορισμό κάθε θέματος το οποίο δυνάμει του Νόμου αυτού δύναται να καθοριστεί.

3 του 51/72. (3)(α) Όταν, δυνάμει της παραγράφου (ε) του άρθρου 4 ή του εδαφίου (2) του άρθρου αυτού, καθορίζονται δικαιώματα, τέλη ή οποιαδήποτε άλλα χρηματικά ανταλλάγματα για ή σε σχέση με απόβλητα ή με ύδωρ οποιουδήποτε υδατικού έργου, το ανώτατο ποσό των δικαιωμάτων αυτών, των τελών ή άλλων χρηματικών ανταλλαγμάτων θα είναι τόσο ώστε αυτά να μην υπερβαίνουν τα σαράντα τοις εκατό του μέσου σταθμικού όρου του κόστους του ύδατος κατά κυβικό μέτρο:

Νοείται ότι σε ειδικές περιπτώσεις, λαμβανομένων υπόψη της υψηλής δαπάνης οποιουδήποτε υδατικού έργου ή των οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών που επικρατούν στην περιοχή όπου βρίσκεται οποιοδήποτε υδατικό έργο, δηλαδή της οικονομικής κατάστασης των κατοίκων, των ειδών καλλιέργειας, της γονιμότητας του εδάφους, της μεθόδου άρδευσης και άλλων συναφών και παρόμοιων στοιχείων, το ποσοστό που προαναφέρθηκε των σαράντα τοις εκατό δύναται να αυξηθεί μέχρι εξήντα πέντε τοις εκατό.

(β) Για τους σκοπούς της παραγράφου (α) του εδαφίου αυτού, ο μέσος σταθμικός όρος του κόστους του ύδατος κατά κυβικό μέτρο είναι το ποσό το οποίο προκύπτει όταν το άθροισμα των ετήσιων δαπανών όλων των υδατικών έργων που υφίστανται κάθε φορά που υπολογίζεται βάσει των στοιχείων που αναφέρονται στις επιφυλάξεις (i), (ii) και (iii) της παραγράφου (α) του εδαφίου (2) διαιρεθεί με την ολική ποσότητα προς άρδευση του ύδατος όλων μαζί των υδατικών έργων όπως αναφέρθηκε.

7(γ) του 89(Ι) του 1999. (γ) Στο εδάφιο αυτό "υδατικό έργο" σημαίνει κάθε υδατικό έργο για ή σχετιζόμενο με σταθμό επεξεργασίας οικιακών λυμάτων ή/και βιομηχανικών αποβλήτων ή με υδατοφράκτη που κατασκευάστηκε ή θα κατασκευαστεί για σκοπούς, μεταξύ άλλων προμήθειας ύδατος για άρδευση ή επεξεργασία αποβλήτων.

(4) Οι δυνάμει του άρθρου αυτού Κανονισμοί δύναται να αναφέρονται και εφαρμόζονται σε ένα ή περισσότερα υδατικά έργα.

(5) Καθένας ο οποίος δεν συμμορφώνεται ή παραβαίνει οποιαδήποτε από τις

διατάξεις των Κανονισμών αυτών είναι ένοχος αδικήματος και υπόκειται στις ποινές και συνέπειες που προβλέπονται από τα άρθρα 22 και 23 του Νόμου αυτού.

Κατάθεση
Κανονισμών στη
Βουλή.
16 του 129/68.

24Α. Κανονισμοί που έγιναν βάσει του Νόμου αυτού κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Αν μετά πάροδο είκοσι μιας ημερών από την κατάθεση αυτή η Βουλή των Αντιπροσώπων με απόφασή της δεν τροποποιήσει ή ακυρώσει τους Κανονισμούς που κατατέθηκαν με τον τρόπο αυτό ολικώς ή μερικώς, τότε αυτοί αμέσως μετά την πάροδο της πιο πάνω προθεσμίας δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και τίθενται σε ισχύ από τη δημοσίευση αυτή. Σε περίπτωση τροποποίησής τους ολικώς ή μερικώς από τη Βουλή των Αντιπροσώπων αυτοί δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας όπως ήθελαν τροποποιηθεί με τον τρόπο αυτό από αυτήν και τίθενται σε ισχύ από τη δημοσίευση αυτή.

4 του 51/72. Νοείται ότι —

8 του 89(Ι) του
1999.

(i) οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται σε Κανονισμούς που αφορούν δικαιώματα, τέλη ή άλλα χρηματικά ανταλλάγματα που καθορίζονται δυνάμει της παραγράφου (α) του εδαφίου (2), ή σύμφωνα με το εδάφιο (3), του άρθρου 24, ή για τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 4 με εξαίρεση τους Κανονισμούς που αφορούν τα τέλη απόρριψης που καταβάλλουν οι χρήστες κυβερνητικών σταθμών επεξεργασίας οικιακών λυμάτων ή/και βιομηχανικών αποβλήτων.

(ii) όταν οι Κανονισμοί, στο σύνολο τους, αφορούν αποκλειστικά τα δικαιώματα, τέλη ή ανταλλάγματα που αναφέρονται στην επιφύλαξη (i), αυτοί δεν κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων αλλά δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και τίθενται σε ισχύ από την ημερομηνία της δημοσίευσής τους, ή ανάλογα με την περίπτωση, από την ημερομηνία που καθορίζεται σε αυτούς.

Δικαιώματα λήψης
πόσιμου νερού από
ποταμό κλπ.

25. Καμιά διάταξη στο Νόμο αυτό δεν θεωρείται ότι περιορίζει το δικαίωμα προσώπου να πίνει ύδωρ ή να ποτίζει ζώα ή να λαμβάνει νερό σε κανάτα, βαρέλι ή παρόμοιο δοχείο για οικιακή χρήση από ποταμό, πηγή, πηδάκα, υδρορροή, λίμνη ή τέλμα, αλλά κανένα πρόσωπο δεν έχει δικαίωμα να λάβει νερό για οποιοδήποτε σκοπό από υδατικά έργα εκτός με τον τρόπο που προβλέπεται στο Νόμο αυτό.

Επιφύλαξη.

26. Καμιά διάταξη στην κατάργηση του περί Αρδεύσεως Νόμου, 1897, δεν επηρεάζει έργα που αναλήφθηκαν ή κατασκευάστηκαν, ή Κανονισμούς που εκδόθηκαν, βάσει του Νόμου εκείνου, αλλά τα έργα ή οι Κανονισμοί αυτοί θεωρούνται ότι είναι έργα που κατασκευάστηκαν και Κανονισμοί που εκδόθηκαν βάσει των διατάξεων του Νόμου αυτού.